Ha valamely évre vonatkozóan megállapítható, hogy a civil szervezet elsődlegesen gazdaságivállalkozási tevékenységű szervezetként működött, a NAV a civil szervezettel szemben törvényességi ellenőrzési eljárást kezdeményez.²⁹

1.6. A közhasznú jogállás

A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet e jogállását a közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg.³⁰

Közhasznú szervezetté minősíthető az a szervezet³¹

- amit Magyarországon vettek nyilvántartásba,
- közhasznú tevékenységet végez,
- a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez **megfelelő** erőforrásokkal rendelkezik, továbbá
- megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és
- civilszervezet³², vagy olyan egyéb szervezet, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését törvény lehetővé teszi.

Közhasznú tevékenység:³³ minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.

Megfelelő erőforrás³⁴ akkor áll a szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti évére a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- az átlagos éves bevétele meghaladja az 1 millió forintot, vagy
- a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy
- a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül – elérik az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét, ideértve a közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek által összesen teljesített munkaórák értékét is).³⁵

³⁰ Ectv. 33. §.

²⁹ Ectv. 23. §.

³¹ Ectv. 32. § (1) bekezdés.

³² Ectv. 2. § 6. pont.

³³ Ectv. 2. § 20. pont.

³⁴ Ectv. 32. § (4) bekezdés.

³⁵ A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény és a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet figyelembevételével.

Megfelelő társadalmi támogatottság³⁶ akkor mutatható ki a szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti évére a következő feltétel közül legalább egy teljesül:

- a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri – az államháztartás alrendszereitől kapott támogatások nélkül számított – összes bevétel 2 százalékát, vagy
- a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a 2 év átlagában, vagy
- közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (2 év átlagában) legalább 10 közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti.³⁷

A beszámoló adatai alapján a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv minden letétbe helyezés alkalmával megvizsgálja e feltételek teljesülését, hiszen **2 egymást követő lezárt üzleti évben kell megfelelni** a követelményeknek. Ha e feltételek nem teljesülnek, akkor a szervezet közhasznú jogállását – nem pedig magát a szervezetet – a bíróság megszünteti és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásából törli.

A közhasznúsági nyilvántartásba vételt kérelmező szervezet létesítő okiratának tartalmi elemeit jogszabály határozza meg.³⁸

Csak a közhasznúsági nyilvántartásba vett szervezet jogosult a közhasznú megjelölés használatára és a közhasznú jogálláshoz kapcsolódó kedvezmények igénybevételére. A közhasznúsági nyilvántartásba vétel iránti kérelem bármikor benyújtható, illetve a közhasznú jogállás elnyerhető akkor, ha a szervezet rendelkezik az ahhoz szükséges feltételekkel, amit a két egymást követő üzleti évi beszámoló adatai támasztanak alá.

2. Taokötelezettség

A nonprofit szervezetek társaságiadó-alanyok, függetlenül attól, hogy az adott adóévben vállalkozási tevékenységet végeztek-e vagy sem.³⁹

Nem kell azonban társaságiadó-bevallást benyújtania a civilszervezetnek és más nonprofit szervezetnek, ideértve a jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységet is, ha

- az adóévben vállalkozási tevékenységből bevételt nem ér el, vagy
- e tevékenységéhez kapcsolódóan költséget, ráfordítást nem számol el.

-

³⁶ Ectv. 32. § (5) bekezdés.

³⁷ A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek (a továbbiakban: Kötv.) megfelelően.

³⁸ Ectv. 34. § (1) bekezdés.

³⁹ A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao tv.) rendelkezései szerint.